

Crynodeb Gwirio Ansawdd Practis Deintyddol Ystradgynlais Dyddiad y gweithgarwch: 12 Mai 2021

Dyddiad cyhoeddi: 16 Mehefin 2021

Gellir darparu'r cyhoeddiad hwn a gwybodaeth arall gan AGIC mewn fformatau neu ieithoedd amgen ar gais. Bydd oedi byr wrth i ieithoedd a fformatau eraill gael eu cynhyrchu pan ofynnir amdanynt i ddiwallu anghenion unigol. Cysylltwch â ni am gymorth.

Bydd copïau o'r holl adroddiadau, pan gânt eu cyhoeddi, ar gael ar ein gwefan neu drwy gysylltu â ni:

Yn ysgrifenedig:

Rheolwr Cyfathrebu
Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru
Llywodraeth Cymru
Parc Busnes Rhydycar
Merthyr Tudful
CF48 1UZ

Neu

Ffôn: 0300 062 8163
E-bost: AGIC@llyw.cymru
Gwefan: www.agic.org.uk

Crynodeb Gwirio Ansawdd

Ein dull gweithredu

Cynhaliodd Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru (AGIC) wiriad ansawdd o bell o Bractis Deintyddol Ystradgynlais fel rhan o'i rhaglen o waith sicrwydd. Mae'r practis yn cynnig amrywiaeth o driniaethau deintyddol y GIG a thriniaethau deintyddol preifat.

Mae gwiriadau ansawdd AGIC yn rhan o ddull wedi'i deilwra newydd o ymdrin â gwaith sicrwydd ac maent yn un o blith nifer o ffyrdd y mae'n archwilio'r ffordd y mae gwasanaethau gofal iechyd yn cyrraedd Safonau Iechyd a Gofal 2015 (a rheoliadau perthnasol eraill). Rhoddir adborth i gynrychiolwyr gwasanaethau ar ddiwedd y gwiriad ansawdd, mewn ffordd sy'n cefnogi dysgu, datblygu a gwella ar lefel weithredol a lefel strategol.

Mae Gwiriadau Ansawdd yn rhoi cipolwg ar y safonau gofal mewn gwasanaethau gofal iechyd. Cânt eu cynnal oddi ar y safle yn gyfan gwbl ac maent yn canolbwyntio ar dri maes allweddol; atal a rheoli heintiau, llywodraethu (yn enwedig yn ymwneud â staffio) a'r amgylchedd gofal. Mae'r gwaith yn canolbwyntio ar y trefniadau a roddwyd ar waith i ddiogelu'r staff a'r cleifion rhag COVID-19, ac yn ein galluogi i roi cyngor cyflym a chefnogol ar y dull o weithredu gwasanaethau'n ddiogel yn ystod y pandemig. Gellir dod o hyd i ragor o wybodaeth am ein trefniadau sicrwydd ac arolygu [yma](#).

Gwnaethom siarad â'r rheolwr cofrestredig ar 12 Mai 2021 a roddodd wybodaeth a thystiolaeth inni am ei wasanaeth. Defnyddiwyd y llinellau ymholi allweddol canlynol:

- Pa newidiadau rydych wedi'u rhoi ar waith yn sgil COVID-19 er mwyn sicrhau bod y safonau atal a rheoli heintiau'n cael eu cynnal?
- Sut rydych yn sicrhau bod pob claf (gan gynnwys y grwpiau sy'n agored i niwed/sy'n wynebu risg) yn gallu cael gfael ar wasanaethau'n briodol ac yn ddiogel?
- Sut mae'r practis a'r gwasanaethau a ddarperir wedi gorfod addasu yn sgil COVID-19?

Yr Amgylchedd

Yn ystod y gwiriad ansawdd, gwnaethom ystyried y ffordd y mae'r gwasanaeth wedi ymateb i'r heriau yn wyneb COVID-19 a sut mae'r gwasanaeth wedi dylunio a rheoli'r amgylchedd gofal er mwyn ei gadw mor ddiogel â phosibl i'r cleifion, y staff ac ymwelwyr.

Ymhlith y prif ddogfennau y gwnaethom eu hadolygu roedd:

- asesiad risg COVID-19 y practis ar gyfer aildechrau gwasanaethau deintyddol
- y cynllun gweithredu asesiadau risg tân diweddaraf
- y cynllun gweithredu asesiad risg iechyd a diogelwch diweddaraf

Hefyd, holwyd cynrychiolwyr y gwasanaeth am y newidiadau y mae wedi'u gwneud er mwyn sicrhau bod y cleifion yn parhau i dderbyn gofal a thriniaeth i ddiwallu eu hanghenion.

Cafwyd y dystiolaeth gadarnhaol ganlynol:

Dywedwyd wrthym am y newidiadau a wnaed i amgylchedd y practis o ganlyniad i'r pandemig. Mae Cyfarpar Diogelu Personol (PPE) ar gyfer y staff a'r cleifion ar gael yn ogystal â manau diheintio dwylo ar hyd a lled y practis. Cafodd amserlenni glanhau eu diwygio fel bod modd glanhau'n amlach. Dywedwyd wrthym fod y practis yn diweddarau eu Gweithdrefn Gweithredu Safonol yn unol â diweddariadau a chyngor gan gyrff allanol. Roedd hyn yn cynnwys canllawiau a gyhoeddwyd o fewn y Weithdrefn Gweithredu Safonol ar gyfer rheoli gofal deintyddol cleifion yng Nghymru nad ydynt wedi'u heintio â COVID-19. Dywedwyd wrthym y byddai timau o staff yn parhau'n gyson lle bo'n bosibl er mwyn lleihau cyswllt diangen rhwng aelodau o staff eraill, i helpu i gynnal gwasanaethau.

Dywedwyd wrthym am y newidiadau a wnaed i'r amgylchedd i leihau'r risg o drosglwyddo COVID-19 o fewn yr ardaloedd cymunedol a'r ystafelloedd triniaeth. Roedd y rhain yn cynnwys mesurau cadw pellter cymdeithasol a dim ond cleifion a oedd wedi trefnu apwyntiadau ymlaen llaw oedd yn gallu ymweld â'r practis. Roedd celfi a seddi wedi cael eu symud o'r ystafelloedd aros. Roedd pob eitem ddiangen wedi cael ei symud o'r ystafelloedd triniaeth.

Dywedwyd wrthym y gofynnir i gleifion fynychu eu hapwyntiadau ar amser a pheidio â chyrraedd yn gynt gan nad oedd ardaloedd aros i gleifion ar gael. Mae'r drysau i'r practis yn aros ar gau nes bod y ddeintyddfa y mae'r claf yn cael y driniaeth ynddi yn barod i'w dderbyn. Wrth fynd i mewn i'r practis, mae'r staff yn mesur tymheredd ac yna'n ei gofnodi, yn darparu masg wyneb newydd (os oes angen un) ac yn cynnig hylif diheintio dwylo. Mae aelod penodol o'r staff yn hebrwng yr holl gleifion i'r ystafelloedd triniaeth ac oddi yno.

Dywedwyd wrthym fod asesiadau risg COVID-19 wedi cael eu cynnal ar gyfer pob aelod o'r staff. Gan ddibynnu ar ganlyniad yr asesiad, byddai'r practis yn penderfynu a oes angen i'r

---

aelod hwnnw o staff warchod¹ neu ymgymryd â swydd wahanol yn y practis.

Dywedwyd wrthym fod digon o gyfarpar ym mhob un o'r deintyddfeydd i gynnal Gweithdrefnau sy'n Cynhyrchu Aerosol (AGP)². Roedd system cymorth anadlu mecanyddol wedi'i gosod er mwyn hwyluso'r broses o ddileu aer halogedig. Lle y bo'n bosibl, roedd cleifion yr oedd angen triniaethau AGP arnynt yn cael apwyntiadau yn yr un ystafell driniaeth fel y gellid cwblhau trefniadau glanhau ychwanegol heb amharu ar amseroedd apwyntiadau fawr ddim o gwbl.

Er mwyn sicrhau bod digon o amser ar gael i ddiheintio'r ddeintyddfa rhwng cleifion, roedd llai o apwyntiadau ar gael. Dywedodd y staff fod hyn wedi cael effaith ar sicrhau bod apwyntiadau ar gael, ond bod y mater yn cael ei reoli'n effeithiol i wneud yn siŵr y gallai cleifion barhau i gael y gofal roedd ei angen arnynt. Dywedodd y rheolwr cofrestredig ei bod yn teimlo bod y staff yn gweithio'n dda o fewn y cyfyngiadau a'r canllawiau a'u bod wedi addasu'n dda iddynt.

Gwelsom dystiolaeth o asesiad risg penodol i COVID-19 a gwblhawyd ym mis Mawrth 2021 ac asesiad risg amgylcheddol a ddiweddarwyd ym mis Ionawr 2021. Caiff y dulliau rheoli neu'r camau gweithredu presennol eu dogfennu yn yr asesiad, ynghyd â'r camau a gymerwyd i fynd i'r afael â'r risgiau hyn.

Ni nodwyd unrhyw feysydd i'w gwella.

Atal a rheoli heintiau

Yn ystod y gwiriad ansawdd, gwnaethom ystyried y ffordd y mae'r practis wedi ymateb i heriau COVID-19. Gwnaethom ystyried pa mor dda y mae'r practis yn rheoli'r risg o haint er mwyn helpu i gadw'r cleifion a'r staff yn ddiogel.

Ymhlith y prif ddogfennau a welwyd gennym roedd:

- Polisi COVID-19
- Polisi rheoli heintiau
- Yr archwiliad Memorandwm Technegol Iechyd Cymru (WHTM) 01-05³ diweddaraf a'r cynllun gweithredu i fynd i'r afael ag unrhyw feysydd i'w gwella

---

¹ Defnyddir y gair hwn i ddisgrifio'r ffordd y dylai'r bobl risg uchel amddiffyn eu hunain drwy beidio â gadael eu cartrefi a lleihau pob cyswllt wyneb yn wyneb.

² Gweithdrefn feddygol yw gweithdrefn sy'n cynhyrchu aerosol (AGP), a all arwain at ryddhau gronynnau yn yr awyr (aerosolau) o'r llwybr anadlol wrth drin unigolyn yr amheuir neu y gwyddys ei fod yn dioddef o haint a gaiff ei drosglwyddo, yn gyfan gwbl neu'n rhannol, drwy'r awyr neu drwy ddefnyddiau.

³ Mae WHTM 01-05 yn cynnwys gwybodaeth am archwiliad o gydymffurfiaeth â mesurau dihalogi. Mae'r archwiliad wedi cael ei ddatblygu gan ddeintyddion yng Nghymru ac mae Adran Ddeintyddol Addysg a Gwella Cymru yn cefnogi hyn.

-
- amserlenni glanhau'r deintyddfeydd
  - cofnodion o wiriadau dyddiol o'r awtoclafau
  - cofnodion o wiriadau dyddiol o'r bath uwchsain a diheintydd y peiriant golchi

Cafwyd y dystiolaeth gadarnhaol ganlynol:

Darparwyd amryw ddogfennau i ni ar gyfer atal a rheoli heintiau, a oedd yn cynnwys Protocolau ac Aseidiadau Risg ar gyfer Gweithio yn ystod Pandemig y Coronafeirws. Gwelsom dystiolaeth o archwiliad Atal a Rheoli Heintiau, ynghyd ag amserlenni glanhau'r practis a chofnodion ar gyfer dihalogi offerynnau a chyfarpar deintyddol.

Dywedwyd wrthym am y systemau sydd ar waith i sicrhau bod yr holl staff yn ymwybodol o'u cyfrifoldebau i atal a rheoli heintiau, ac yn eu cyflawni. Gwelwyd tystiolaeth o hyn yn nogfen Gweithdrefn Gweithredu Safonol y practis oedd yn nodi camau gweithredu a chyfrifoldebau'r rheolwyr a'r staff er mwyn atal lledaeniad y feirws. At hynny, dywedwyd wrthym fod pob aelod o'r staff wedi cael hyfforddiant ar PPE, gan gynnwys hyfforddiant ar fasio a gwisgo a diosg PPE. O ganlyniad i gadw pellter cymdeithasol, symudwyd y cyfarfodydd staff i alwadau fideo pan oedd y pandemig ar ei waethaf, ac roedd y practis yn parhau i wneud hynny. Cynhaliwyd galwadau bob wythnos, a byddai hyn yn dilyn sesiwn friffio wythnosol er mwyn sicrhau bod y gweithdrefnau diweddaraf ar gyfer gweithio yn ystod y pandemig ar gael i bob aelod o'r staff.

Dywedwyd wrthym mai'r nyrsys deintyddol oedd yn gyfrifol am drefnu'r cyfarpar gofynnol ar gyfer pob apwyntiad cyn bob sesiwn driniaeth ac yn ei roi mewn bocs yn barod i sicrhau y gellir cael gafael arno yn hawdd. Nod y broses hon yw lleihau nifer y staff sy'n mynd i mewn i'r ddeintyddfa neu'n ei gadael yn ystod y driniaeth. Dywedodd y staff wrthym fod nyrs ar ddyletswydd i hebrwng y cleifion i'r ddeintyddfa ac oddi yno. Mae'r arferion hyn yn sicrhau bod llai o risg o haint yn ystod y gweithdrefnau.

Dywedwyd wrthym fod pob aelod o'r staff wedi cael eu brechiadau COVID-19, a bod rhai aelodau o'r staff wedi cael y ddau ddos gofynnol.

Esboniodd y staff eu bod yn cysylltu â'r cleifion dros y ffôn cyn eu hapwyntiad ac yn gofyn cyfres o gwestiynau iddynt er mwyn penderfynu a oeddent mewn perygl o drosglwyddo'r feirws. Wrth gyrraedd y practis, caiff tymheredd y cleifion ei fesur a dilynir y weithdrefn a nodir yn y Weithdrefn Gweithredu Safonol i sicrhau diogelwch y staff a'r cleifion wrth fynd i mewn i'r practis. Cafodd cleifion a oedd yn dangos symptomau neu'n aros am ganlyniad prawf COVID-19 gyfarwyddyd i aros gartref ac i beidio â mynychu'r practis.

Nododd y practis bod ganddynt ddigon o gyfarpar diogelu personol a bod gwiriadau stoc rheolaidd yn cael eu cynnal. Dywedwyd wrthym fod aelod o'r staff yn goruchwyllo'r stociau canolog ac yn archebu mwy drwy system ar-lein yn rheolaidd.

Ni nodwyd unrhyw feysydd i'w gwella

Llywodraethu / Staffio

Fel rhan o'r safon hon, holodd AGIC gynrychiolwyr y gwasanaeth ynghylch sut yr oeddent wedi addasu eu gwasanaeth yn sgil effaith COVID-19. Ystyriwyd a yw'r trefniadau rheoli yn sicrhau bod y staff yn addas i gyflawni eu rolau a'u bod wedi cael yr hyfforddiant priodol i ddarparu gofal diogel ac effeithiol.

Ymhlith y prif ddogfennau y gwnaethom eu hadolygu roedd:

- Datganiad o Ddiben
- Taflen Wybodaeth i Gleifion
- Arolygiad o dan y Rheoliadau Ymbelydredd Ïoneiddio (Cysylltiad Meddygol)
- Archwiliad cardiau cofnodion
- Polisiâu/gweithdrefnau cydsyniad ar sail gwybodaeth
- Polisi COVID-19
- Cynllun parhad busnes
- Cyfraddau cwblhau hyfforddiant gorfodol i bob aelod o'r staff

Cafwyd y dystiolaeth gadarnhaol ganlynol:

Gwelsom dystiolaeth o gofnodion hyfforddiant, a oedd yn dangos cydymffurfiaeth â'r hyfforddiant gorfodol. Esboniodd y staff y broses ar gyfer sicrhau bod hyfforddiant yn gyfredol hefyd. Roedd y staff wedi parhau i ddefnyddio pecynnau e-ddysgu⁴ ar gyfer Datblygiad Proffesiynol Parhaus (DPP). Yn ogystal, roedd sesiwn hyfforddiant wyneb yn wyneb mewn grwpiau bach yn cael ei threfnu i'r staff er mwyn sicrhau bod y sgiliau a'r wybodaeth yn parhau'n gyfoes.

Dywedwyd wrthym na wnaeth y practis gau yn ystod camau cyntaf y pandemig. Drwy gydol y pandemig, mae'r practis wedi cynnal system o gymryd galwadau ar gyfer gwasanaeth brysennu⁵ o bell gan glinigydd. Mae hyn yn sicrhau bod modd darparu gofal cleifion yn unol â'u hanghenion.

Mae'r practis wedi cynnal ei brosesau ar gyfer rhoi gwybod am unrhyw ddigwyddiadau, ac mae'r prif ddeintydd a'r rheolwr cofrestredig yn goruchwyllo unrhyw ddigwyddiadau. Dywedwyd wrthym fod y staff yn ymwybodol o'u rolau a'u cyfrifoldebau o ran rhoi gwybod am ddigwyddiadau i asiantaethau rheoleiddiol gan gynnwys Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru (AGIC), ac esboniwyd y broses hon yn fanwl. Roedd unrhyw ganllawiau wedi'u diweddarau ar gyfer gweithwyr gofal iechyd proffesiynol yn cael eu rhannu yn ystod cyfarfodydd staff

---

⁴ Dysgu a gynhelir drwy gyfryngau electronig, ar y rhyngwyd fel arfer.

⁵ Pennu graddau difrifoldeb er mwyn penderfynu ar y drefn o ran darparu triniaeth i nifer o gleifion.

---

rheolaidd a thrwy negeseuon e-bost.

Esboniwyd y broses o wirio'r cyfarpar mewn argyfwng a'r meddyginiaethau. Mae un aelod o'r staff yn gyfrifol am gyflawni'r gwiriadau a chofnodi'r canfyddiadau ar feddalwedd ar-lein. Mae'r feddalwedd a ddefnyddir hefyd yn galluogi'r practis i gael diweddariadau electronig pan oedd eitemau'n dod i ddiwedd eu hoes silff, gan roi ail haen o ddiogelwch i'r practis.

Gwnaethom adolygu'r daflen wybodaeth i gleifion⁶ a'r datganiad o ddiben⁷, a oedd yn cynnwys yr holl wybodaeth ofynnol, ac mae'r ddau ar gael o'r practis ar gais.

Beth nesaf?

Lle rydym wedi nodi meysydd i'w gwella yn ystod ein gwiriad ansawdd a lle rydym yn gofyn i'r gwasanaeth ddweud wrthym am y camau a gymerwyd i fynd i'r afael â'r rhain, darperir cynllun gwella yn rhoi manylion ar ddiwedd y crynodeb gwirio ansawdd hwn.

Lle mae angen cynllun gwella, dylid:

- Sicrhau bod y camau a gymerir mewn ymateb i'r materion a nodwyd yn benodol, yn fesuradwy, yn gyflawnadwy, yn realistig ac wedi'u hamseru
- Cynnwys digon o fanylion er mwyn rhoi sicrwydd i AGIC a'r cyhoedd yr eir i'r afael â'r meysydd i'w gwella a nodwyd yn ddigonol
- Sicrhau bod y dystiolaeth ofynnol yn erbyn y camau a nodwyd yn cael ei rhoi i AGIC o fewn tri mis i'r Gwiriad Ansawdd.

O ganlyniad i ganfyddiadau'r gwiriad ansawdd hwn, dylai'r gwasanaeth wneud y canlynol:

- Sicrhau nad yw'r meysydd i'w gwella yn systemig ar draws ardaloedd eraill yn y sefydliad ehangach
- Rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i AGIC pan fydd camau yn dal i fod heb eu cymryd a/neu ar y gweill, er mwyn cadarnhau pan fyddant wedi cael eu cwblhau.

Caiff y cynllun gwella, ar ôl cytuno arno, ei gyhoeddi ar wefan AGIC.

Os na nodwyd unrhyw feysydd i'w gwella yn ystod y gwiriad ansawdd hwn, ni fydd angen cynnwys cynllun gwella, a dim ond yr adroddiad yn crynhoi'r gwiriad ansawdd a fydd yn cael ei gyhoeddi ar wefan AGIC.

---

⁶ Gwybodaeth fel sy'n ofynnol gan Atodlen 2 o Reoliadau Deintyddiaeth Breifat (Cymru) ac Atodlen 1.

⁷ Ystyr "datganiad o ddiben" yw'r datganiad a luniwyd yn unol â rheoliad 5(1) o Reoliadau Deintyddiaeth Breifat (Cymru) ac Atodlen 1.